

(Duurzaam) cultuurklooster*Renaat Vinckier*

Op de ring van Leuven ligt de nieuwe Paul Van Ostaijensite, een cultureel-educatief centrum dat onder andere muziek, beeldende kunsten en circus op één plek verenigt. Hiervoor wordt dankbaar gebruik gemaakt van het oude klooster van architect Victor Broos. Maar omdat dat gebouw te klein bleek, werd er besloten een aanbouw met verschillende ruimtes te ontwerpen. De aanbouw abstrahert het silhouet van het klooster en ook de vorm van de ramen zijn een verregaande abstractie van de historische ramen.

Door de vele verschillende disciplines is er een enorm potentieel voor kruisbestuiving. De kunst is dan ook om dit potentieel te faciliteren in de architectuur. De architecten kozen hier om een foyer te integreren om spontane ontmoetingen tussen de beoefenaars van de verschillende disciplines mogelijk te maken. Deze foyer ligt echter helemaal achteraan in het gebouw en daardoor passeer je er niet spontaan als je niet in de grote circuszalen moet zijn. Van alle lokalen ligt de functie verder vast, waardoor de disciplines ook daar niet echt worden gemengd. De enige plekken die spontaan ontmoeten mogelijk maken zijn een aantal banken en tafels in de nissen van het klooster.

De grootste ruimtes zijn weggelegd voor de circus- en turnlokalen. Er worden twee aparte volumes aan gewijd die op hun beurt dan weer verbonden zijn met de foyer. Beide zalen hebben grote raampartijen die uitgeven op het park. Die zorgen voor een spannende kans op spontaan publiek tijdens de circusrepetities. Bij het centrale volume zit de echte buitenwand achter een dikke bakstenen wand met

rondbogen. Deze wand dient als een slimme zonnewering zodat de lokalen niet te warm worden in de zomer en maakt terrassen op de bovenste verdiepen mogelijk.

De muzieklokalen voldoen aan zeer hoge akoestische eisen. Om die eisen te bereiken kozen de architecten voor akoestische panelen afgewerkt met houtwolcement. Deze werden zowel op de muur als op het plafond aangebracht, wat het uitzicht van de lokalen enorm afbreuk doet.

Eén tekenlokaal is gevestigd in de oude bibliotheek van het klooster. De oude galerij werd in ere hersteld. Door de gordijnen te laten slalommen door de ruimte kan die zowel klein en intiem aanvoelen, als zeer ruim. Dat geeft de ruimte een welgekomen flexibiliteit.

De architecten dragen duurzaamheid hoog in het vaandel. Door gerichte technische ingrepen is het gebouw CO²-neutraal. Deze duurzaamheidskijk lijkt afwezig in bepaalde keuzes van de materialiteit. Zo is er veelvuldig gebruik gemaakt van betonconstructies voor de akoestiek in de nieuwe delen van het gebouw, terwijl er in het oude klooster een ecologische constructie werd bedacht in hout.

De Paul Van Ostaijensite combineert veel verschillende disciplines in een prachtig historisch kader. Het project koestert hoge ambities: het faciliteren van ontmoeting tussen de verschillende disciplines en duurzaamheid. Hoewel hier in het ontwerp mee rekening is gehouden, konden de architecten hier nog verder in gaan. Desondanks zorgden de architecten voor een ontwerp dat vlot aansluit bij het oude klooster.